

Kurzus kódja(i): FLM-233.03; FLMD16-111.03

Kurzus címe: Magyar film a hetvenes években

Tanár neve: Gelencsér Gábor

Kurzus időpontja, helye: kedd 9:00-10:30 34

Kurzus típusa: előadás

Kurzus leírása: A kurzus a magyar filmtörténet 1968 utáni szakaszát dolgozza fel az évtized végéig. A társadalmi, politikai és kulturális, valamint intézménytörténeti folyamatoknak elsősorban formai következményeit vizsgálja, így a megközelítés középpontjában a dokumentarizmus és a szerzői stilizáció irányzata áll. E két stílusirányzathoz kapcsolódik az egyes életművek és filmek elemző bemutatása.

Elsajátítandó kompetenciák: tudás: tájékozódás a magyar filmtörténetben
képesség: a kulturális jelenségek és azok történeti beágyazottságának értelmezése
attitűd: történetileg és társadalmilag meghatározott kulturális jelenségek megértése és elfogadása
autonómia és felelősség: olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot kialakítása, amely segíti önmaga és környezete fejlődését.

Módszer: Power Point Prezentációval és filmrészletekkel illusztrált előadás.

Tematika:

1. A korszak kezdete: új irányzatok, új generációk
2. A szerzői stílus folytatása: az időrendfelbontó forma
3. A szerzői stílus új formái: tudatfilm, műfajimitációk
4. A parabolikus modell átalakulása Jancsónál
5. Történelmi és jelenkori parabolák
6. A dokumentarista stílus
7. Fikciós dokumentumfilmek
8. Nemzedéki közérzetfilmek
9. A szatíra és a groteszk
10. Műfaji kísérletek
11. Az ötvenes évek-filmek
12. Jeles András filmművészete

Kurzus teljesítésének követelményei: Az előadások anyaga, a vetített filmek ismerete, szakirodalmi olvasottság; a számonkérés módja: kollokvium (szóbeli vizsga).

Kötelező filmek:

1. Magyar Dezső: *Agitátorok* (1969)
2. Makk Károly: *Szerelem* (1970)
3. Huszárik Zoltán: *Szindbád* (1971)
4. Szabó István: *Tűzoltó utca 25.* (1973)
5. Sándor Pál: *Régi idők focija* (1973)
6. Jancsó Miklós: *Égi bárány* (1970)
7. Kósa Ferenc: *Nincs idő* (1972)
8. Gaál István: *Magasiskola* (1970)
9. Gazdag Gyula: *A sípoló macskakő* (1971)
10. Zolnay Pál: *Fotográfia* (1972)
11. Mészáros Márta: *Kilenc hónap* (1976)
12. Dárdai István: *Jutalomutazás* (1974)
13. Tarr Béla: *Családi tűzfészek* (1977)
14. Schiffer Pál: *Cséplő Gyuri* (1978)
15. Ember Judit: *Fagyöngyök* (1978)
16. Kézdi-Kovács Zsolt: *Ha megjelen József* (1975)
17. Szörényi Rezső: *BÚÉK!* (1978)
18. Szász Péter: *Szépek és bolondok* (1976)
19. András Ferenc: *Veri az ördög a feleségét* (1977)
20. Szomjas György: *Talpak alatt fűtyül a szél* (1976)
21. Gábor Pál: *Angi Vera* (1978)
22. Kovács András: *A ménesgazda* (1978)

23. Jeles András: *A kis Valentino* (1979)

24. Jeles András: *Álombrigád* (1983)

- Kötelező irodalom:** B. Nagy László: *A látvány logikája*. Budapest: Szépirodalmi, 1974. 397–405, 411–416, 449–455, 527–531, 579–583.
Bódy Gábor: A fiatal magyar film útjai. In: Bódy Gábor: *Egybegyűjtött filmművészeti írások*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2006. 111–116.
Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara*. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében. Budapest: Osiris, 2002.
Györffy Miklós: „A *Liliomfitől Az utolsó kéziratig*”. In: Györffy M.: *A tizedik évtized*. Budapest: Palatinus – Magyar Nemzeti Filmarchívum, 2001. 205–225.
Józsa Péter: Gondolatok az *Égi bárányról*. *Valóság*, 1971/9.
Király Jenő: „Apropó western...” In: Király Jenő (szerk.): *Film és szórakozás*. Budapest: Mokép – Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum, 1981. 155–236.
Kovács András Bálint: „»Öntudatlan rétegek«”. Ábrázolási konvenciók átalakulása a hetvenes évek magyar filmjeiben”. In: Kovács A. B.: *A film szerint a világ*. Budapest: Palatinus, 2002. 183–239.
Mérei Ferenc: Szimbólumok idézőjelben. *Filmkultúra*, 71/2.
Szilágyi Ákos: Két szék között, a pad alatt. Vázlat a hetvenes évek konzervativizmusáról. In: Veres András (szerk.): *A hetvenes évek kultúrája*. Tanácskozás a Fiatal Művészek Klubjában 1980. április 10–12. Budapest: Balassi, 2002. 13–31.
Zalán Vince (szerk.): *Budapest Iskola*. Budapest: MADE, 2005.
- Ajánlott irodalom:** Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet* (1964–1994). Budapest: Osiris – Századvég, 1994. 111–436.
-